

d. v. s. de öfrige statsborgarnes vägnar. *F-en vid en riksdag, en nationalförsamling.* — *Syn.* Folkrepresentation.

FOLKPASS, n. 5. Lista, innehållande förteckning på besättning och passagerare om bord på ett fartyg, som afgår ifrån en ort till en annan.

FOLKPOESI, få'lkpoesi', f. 3. Inbegreppet af sådana en nations poetiska alster, som antingen utgå från sjelfva folket (bem. 2, b), eller äro bestämda för detsamma och af det blifvit upptagna. *I början var all poesi f.*

FOLKPRAT, n. 5. sing. (fam.) Tomt rykte.

FOLKQVÄDE, n. 4. Se *Folkvisa*.

FOLKREGERING, f. 2. Se *Demokrati*.

FOLKREPRESENTANT, få'lkrepresäntänt, m. 3. Se *Folkombud*.

FOLKRIK, a. 2. 1) Väl befolkad. *Ett f-land.* — 2) Besökt af mycket folk. *En f. gata.* — *Folkrikhet*, f. 3.

FOLKROMAN, få'lkroman, m. 3. Berättelse om stora hjeltedater ifrån medeltiden.

FOLKRÄTT, m. 3. Läran om staters förhållande, rättigheter och förbindelser till hvarandra i fred och krig.

FOLKRÖRELSE, f. 3. Företeelse i en stat, då massan af folket i mer eller mindre mån förklarar sig i och för vinnandet af något gemensamt politiskt ändamål, och till den ändan vidtager offentliga åtgärder, antingen lagliga, genom deputationer, petitioner, folkmöten o. s. v., eller olagliga och våldsamma, såsom upplopp, uppresning, uppror. *Vår tid är rik på f-r.*

FOLKSAGA, f. 1. 1) Berättelse om stora hjeltedater ifrån medeltiden, hvilka hafva sin grund i något särskild folks historia. — 2) Diktad berättelse, hvaruti feer och elementarandar uppträda.

FOLKSAMLING, f. 2. Samling af menniskor på ett ställe. — *Syn.* Folkskockning.

FOLKSED, m. 3. Sed, som är antagen bland det lägre folket i ett land.

FOLKSKARA, f. 1. En skara af menniskor. — *Syn.* Se *Folkhop*.

FOLKSKICK, n. 5. (fam.) Hyfsning i skick och seder. — *Syn.* Folkolor, Folkvett, Folkseder.

FOLKSKOCK, m. 2. Stor hop af folk.

FOLKSKOCKNING, f. 2. Samling af en stor mängd af menniskor på ett ställe.

FOLKSKOLA, f. 1. Offentlig läroanstalt för allmänhetens barn, der undervisning gifves i de för den allmänaste människobildningen nödvändiga ämnen. [— schola.]

FOLKSKOLELÄRARE, m. 3. Lärare i en folkskola.

FOLKSKRIFT, f. 3. Sådan skrift, som egentligen är ämnad för det lägre folket och bör vara afspasad efter dess fattningsgäfva.

FOLKSKYGG, a. 2. Som undviker människors sällskap. — *Syn.* Misanthropisk. — *Folk-skygghet*, f. 3. — *Syn.* Misanthropi.

FOLKSPRÅK, n. 5. Ett språk, sådant som det talas af det lägre folket i ett land. Kallas så till skillnad ifrån Bok- eller Skriftspråk och Umgångs- eller Konversationspråk.

FOLKSTAM, m. 2. pl. — *stammar*. Menniskor, som härstamma från en gemensam stamfader, utgöra en del af ett helt folk och bilda ett eget, fritt eller beroende, samhälleligt helt.

FOLKSTOCK, m. 2. Se *Folkmängd*, 2.

FOLKSUVERÄNETET, få'llksuveränētēt, f. 3. Den folket tillkommande högsta maktfullkomligheten i en stat, d. v. s. dess rätt att sjelft bestämma om sin regering.

FOLKSÅNG, m. 3. 1) För folket (bem. 2, b) diktad sång. — 2) *Svenska F-en*, den allmänt bekanta svenska sången: *Bevare Gud vår kung!*

FOLKSÅGEN, m. 3. pl. — *sågner* Under rättelse om forntida händelser, genom muntlig öfverlemnning ifrån släkte till släkte bevarad och gängse bland folket (bem. 2, b).

FOLKTALARE, m. 3. En, som uppträder på offentliga platser och talar till folket.

FOLKTEATER, få'lkteatr, m. 2. pl. — *teatrar*. Teater, der sådana pjäser gifvas, som mer äro beräknade för det lägre folket, t. ex. farsor, vädeviller, o. d.

FOLKTRIBUN, få'lktribun, m. 3. (rom. hist.) Af folket tillsatt öfverhetsperson i det fordnä Rom, hvilken det ålåg att skydda folkets frihet och bevaka dess bästa.

FOLKTRO, f. sing. Föreställning, gängse bland det lägre folket.

FOLKUNDERVISNING, f. 2. Undervisning, som bibringas allmänhetens barn, och inskränker sig till det oundgängligt nödvändiga i vetande.

FOLKVÄNDRING, f. 2. (hist.) Ett helt folks utvandring ifrån det land, det förut bebott, för att söka andra boningsplatser. *Den stora F-en*, de utvandringar, som efter 4:de seklet flera folk (Hunner, Göter, m. fl.) företogo.

FOLKVETT, n. 5. sing. (fam.) 1) Se *Lefnadsvelt*. — 2) Vanligt sundt människoförstånd.

FOLKVISA, f. 1. Af folket (bem. 2, b) sjungen, allmänt bekant och blott genom muntlig öfverlemnning bibehållen sång.

FOLKVÄLDE, n. 4. Se *Demokrati*.

FOLKVÄN, m. 3. pl. — *vänner*. En, som vill folket (bem. 2, b) väl och söker att befrämja dess bästa.

FOLKYNNEST, f. sing. Se *Folkgunst*.

FOLKYRA, f. 1. Ett folks tillstånd, då det blindvis lyder någon häftig passion (hat, kärlek) eller affekt (glädje, entusiasm), och hvarunder det ofta begår dåraktiga och oförnuftiga handlingar.

FOLKÖDANDE, a. 1. Som medtager mycket folk (bem. 2, d). *Ett f. krig*.

FOLKÖDNING, f. 2. Händelsen, då mycket folk omkommer.

FOLKÖKNING, f. 2. Tillväxt af inbyggarnes antal i ett land.

FOND, fä'ngd, m. 3. (lat. *Fundus*) 1) (fr. *Fond*) Bakgrund i en målning eller på en teater. — 2) a) (fr. *Fonds*, eng. *Fund*) Grundsumma, kapital. — b) (fig.) Säges om förvärfvade kunskaper. *Han har ingen f. Hafva en god f. af kunskaper, insigter, lärdom.* — *F-er*, pl. (i England) Taxorna och andra allmänna pålagor, som äro bestämda till betalning af nationalskuldens intressen eller kapitaler.

FONDEKORATION, få'ngddekoratšön, f. 3. Dekoration i bakgrunden af en teater.

FONDSPEL, få'ngdspēl, n. 5. Handel med statspapper.

FONTANELL, fänntanē'll, m. 3. (af lat. *Fonticulus*) (med.) 1) Ett på huden med konst frambragt afledningsår, som medelst en årt eller annan främmande kropp hålles öppet. Kallas äfv. Fontanellsår. — 2) En blott med mjuka brosk fylld öppning på små barns hjessa, hvilken småningom hopväxer.

FONTANELLPAPPER, fänntanē'llpapper, n. 5. (med.) Ett slags papper, hvarmed fontaneller (bem. 1) hållas öppna.

FONTANELLSALVA, f. 1. (med.) Salva, hvarmedelst en fontanell (bem. 1) hålles öppen.